

OB BOSPORJU

Križišče Evrope in Azije

MATIC PASKA

Matic Paska

OB BOSPORJU
KRIŽIŠČE EVROPE IN AZIJE

© Matic Paska, 2017

Založnik: Pilgo d.o.o., Maribor, 2025

Elektronska izdaja

Oblikovanje in prelom: Dejan Paska

Dostopno tudi na:

<https://maticpaska.com/books/Ob-Bosporju.pdf>

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v
Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani

[COBISS.SI-ID 236496131](#)

ISBN 978-961-96998-5-0 (PDF)

OB BOSPORJU

Križišče Evrope in Azije

MATIC PASKA

Opozorilo: zaradi navade bom v nadaljevanju obiskano mesto imenoval Istanbul, in ne Carigrad, kot je, vem, pravilno slovensko.

Hvala za razumevanje.

Da začnem, kjer sem končal. Potovanje v Gruzijo, Armenijo in Azerbajdžan je bilo za naju resnično nekaj posebnega. Končno sva sama sebi, in domačim, dokazala, da sva kos vsem mogočim pripetljajem, pa naj bodo še tako bizarni. Prelevila sva se v popotnika, ki lahko sprejmeta tudi napačno odločitev, pa bosta še vedno približno uspešna. Sicer pa sva že pred omenjenim potovanjem uspela rezervirat zelo ugodne letalske karte med Dunajem in Istanbulom, za moje pojme neverjetnih 90€ (povratna). Za vse vedoželjne, Pegasus Airlines ima razvejano mrežo svojih nizkocenovnih letov, ki se razprostirajo med britanskim otočjem in Kitajsko, z glavno bazo v Istanbulu. Nakup se je zgodil že v začetku pomladi tekočega leta, ko še niso bile dokončane niti priprave na tritedensko odisejado po Zakavkazju. Toliko bolj zanimivo. Bi rekel, da sem imel takšen dan, da bi nekam šel, pa so v resnici vsi dnevi pri meni takšni. Nekaj osnovnih stvari sva opravila že vzporedno, večino pa tik pred zdajci. Priznam, Istanbulu nisva posvečala toliko pozornosti, kot Kavkazu. Pa vseeno, dobila sva občutek, da lahko tudi nepripravljen in popolnoma spontan popotnik uspešno prestopi turistični preizkus Istanbula. Predvsem je mesto zelo prijazno turistom začetnikom, saj ponuja odlično hrano, pestro zgodovino in izjemen javni prevoz. Več o vseh glavnih poudarkih v nadaljevanju.

Izpostavil bom tudi dejstvo, da se je potovanje zgodilo v začetku oktobra, kar pa nama s Kajo ni predstavljalo večjih težav, saj sva si po “mukah” v preteklih treh letih končno zaslužila absolventa! No, ko je končno napočil čas za odhod v Istanbul, si je bilo prvo priboriti prosto v službi. Nekaj težav, ampak bil sem dovolj odločen in napaljen da grem, da mi je uspelo.

Toliko imen, kot jih je skozi zgodovino imel Istanbul, je imelo malokatero mesto, sam mislim, da nobeno. Tudi to je odraz zelo pestre zgodovine. Če omenim še meni najljubše dejstvo iz internetnih kotičkov – Istanbul je imel v času Otomanskega cesarstva kar 1400 javnih wc-jev. Podatek, ki bi ga kot turistični delavec poudarjal precej več, kot ga sedaj oni. Točno nič krat sva slišala ta podatek, mogoče tudi zaradi možnosti, da ni resničen.

Razlike in podobnosti s Slovenijo in preteklimi potovanji bi pustil samemu pripovedovanju, saj se le tako znajde vse na pravem mestu ob pravem času.

Cumartesi

Končno napoči 7. oktober, dan odhoda proti Istanbulu. Vse se začne že doma, od koder je pač treba štartat. Znova starševski prevoz do dunajskega letališča, kamor nam uspe priti v manj kot 2 urah in pol. Parkirnina pregrešno draga, zraven bi za to ceno pričakoval še sendvič. Nič od tega, imava pa svoj terminal (1A), kamor so posadili nizkocenovnike, da so rešili prostorsko stisko. Znotraj nič razen osnovnih stvari, gneča za najin check-in že 2 uri in 10 minut pred letom. Nekaj, česar nisva bila navajena od nizkocenovnikov do sedaj, Ryanair ima pač boljši sistem. Takšno srečo kot imava, sva izbrala najpočasneje premikajočo kolono vseh časov, vključno s štajersko avtocesto. Ta podatek že nekaj pove. Verjetno je to bil njen prvi dan na šalterju, ampak punca bi se res lahko malo podvzivala. Midva končava celoten proces v dveh minutah, med drugim nama ne preveri niti teže ročne prtljage. Ok, itak sva imela v mejah normale. Ampak, ko vidiš, da bi lahko švinglal, si malo jezen na sebe. Veva za drugič! Posloviva se od starih in končno ostaneva sama. Vzlet, let in pristanek brez posebnosti.

Touchdown v Turčiji! Uro pred Slovenijo smo. Za mene Turčija prvič, Kaja pravi, da je že bila. Pristala sva na drugem največjem letališču Istanbula, Sabiha Gokçen. Na to pred potovanjem nisem polagal pozornosti, ampak dejansko sva pristala v Aziji. Na ta kontinent se še vrneva kasneje. Logično se nama je zdelo, da mora biti poseben avtobus do centra, saj je skoraj v vseh primerih enako. Nisva se zmotila, na gromozanskem parkirišču pred terminalom stojijo avtobusi proti Taksim, glavnemu in največjemu trgu Istanbula. Prevoznik se imenuje Hava Bus, za eno smer bo ena oseba odštela le 15 lir, kar pomeni 3,5€. 40 kilometrov za tako ceno je odlična kupčija, vsekakor mnogo

boljša kot mestni prevoz v Mariboru. Po uri in pol vožnje po polž-je smo končno na cilju, pot pa naju vodi še na funicular in tramvaj do Sultanahmeta, četrt, kjer stojita tudi Modra mošeja in Aya Sophia. Tam nekje je tudi najin hotel za prvo noč, saj je najin airbnb gostitelj odpovedal. Sicer natančno ne veva, kje ta hotel je, zato se zanašava na Here maps (totalno neuporabno, če si peš) in Google maps (nekaj najboljšega). Na pomoč priskočijo tudi prijazni domačini, ki naju zelo spominjajo na ljudi iz Gruzije, Armenije in Azerbajdžana. Eden izmed njih se ob omembi Slovenije spomni celo na Šiško v Ljubljani. Vidim, da še ni obiskal Tezna v Mariboru, ampak mu pustim veselje. Po nekaj hoje in vlečenja kovčkov se privlečeva do hotela. Recepcija je miza na sredi hodnika. Uredimo birokratske zadeve, za tem pa se prikaže celo portir in naju pospremi do sobe. Ja, nimajo recepcije, imajo pa portirja. Zjutraj bo tudi v vlogi natakara pri zajtrku. Dve osebi v enem. In ena plača manj, pametno! Preden sva živčkala do 3 zjutraj zaradi komarjev, sva ugotovila še, da so cene le za odtenek nižje kot doma pri življenjsko pomembnih stvareh, ostalo je precej ceneje. Lahka noč se je spremenila v težko, zahvaljujoč kapljicam vode in komarjem.

Vrhunec dneva: prihod v Turčijo

Pazar

Po smešnem zajtrku in checkout-u sva končno mesto videla tudi v dnevni svetlobi. Gromozansko mesto, kamor seže oko, poseljeno. 20 milijonov ljudi se nato ne zdi več tako malo. Iz starega mesta se približujeva delu, kjer bova naslednje dni spala in lenarila – Beyoglu. Del mesta, ki ponuja največ: restavracije, trgovine, slaščičarne, nočno življenje. Zelo blizu je tudi Galatasaray, kjer domuje istoimenski klub. Pogled na zemljevid malo zavaja, saj je velikost tega dela precejšnja. Tudi nadmorska višina se precej spreminja. Nekaj že bo na tem, da je Istanbul mesto na sedmih gričih, po vzoru Rima. Sicer pa tudi odločitev o pešačenju ni bila napačna. Želela sva namreč obiskati stolp Galata, ki je simbol Istanbula. Ker sva se za to odločila v ponedeljek, je v najinih glavah prevladovala misel, da gneče ne bo. Haha! Kdaj pa

tukaj ni gneče. Okrog 150 metrov dolga kolona se je vila čez celotni trg, nama pa zdrobila sanje o panoramskih užitkih iz vrha. Sva pa prišparala nekaj lir, kar je prišlo prav kasneje ob izbiri baklav. Na glavni ulici, katere imena si še zdaj nisem zapomnil, so, tak je moj občutek, vse trgovine tega sveta. Vleče se kakšna 2 kilometra, skoraj celotna dolžina pa ponuja slaščičarne na vsakih 10 metrov. Pekel za tiste s sladkorno. Bad luck.

Pred obiskom Galate sva dopoldne sicer obiskala še Dolmabahçe palačo, eno od rezidenc enega cesarja. Leži tik ob Bosporju, zato so slike veliko lepše iz trajekta. Sicer pa sta naju vstopnina in gneča na vhodnih vratih oddaljile od želje po vstopu, zato sva pogled raje vrgla na Bospor in na Azijo.

Skozi celotno potovanje sva srečevala moške, ki so imeli zaviti zadnji del glave. Najprej sva pomislila na čipiranje in nadzor, čisto resno. Nisva pa imela jajc vprašati kakšnega domačina, kaj dejansko to je. Google pravi, da je to posledica zelo popularnega vsajanja las. Samo v Istanbulu bi naj bilo več sto podobnih klinik. Takšni podatki so nama bili veliko zanimivejši kot palača z visoko vstopnino.

Končno sva se namestila tudi v stanovanje, ki pa leži na tej najglasnejši ulici. Sploh še ne veva, kaj naju čaka. Veselje do 4 zjutraj. Vsako noč.

Vrhunci dneva: Galata stolp, pogled na Bospor, baklava

Pazartesi

Nazaj na kraj zločina. Spet v Sultanahmet, tokrat na ogled ali dva. Tukaj je na malem prostoru nekaj največjih znamenitosti ne samo Istanbula, temveč celotne Turčije. Vse kar je zanimivega tukaj okrog, sva si razdelila na dva dni. Itak imava na voljo 8 dni, tako da je treba pametno razpolagati s časom, da ne ostane samo ležanje. Glede na to, da sem velik oboževalec filmov, mi je bil glavni cilj obiskati Topkapi palačo, nekdanj rezidenco cesarjev, zdaj že dolgo časa muzej. Istoimenski film iz leta 1964 je bil posnet tudi tukaj, je pa precej sprememb. Teh 50+ let turizma pač naredi svoje. Povedati je treba še, da so vse največje znamenitosti pod odrom in platnom. Med drugim tudi del harema v palači in zunanost terase. Glede na (isti) stil ostalih soban pa nisva zamudila dosti. Topkapi palača ima pravzaprav tri dvorišča, prvo je za obiskovalce brezplačno, drugo, tretje in ostale stavbe pa z vstopnico. Za harem je potrebno odšteti še dodatnih cca. 10€. Tretje dvorišče z vrtom pa ponuja odličen razgled na Bospor, Marmarsko morje ter evropski in azijski del Istanbula. To pomeni praktično vse, kar šteje, iz iste točke. Na koncu sva se morala umakniti iz poti kitajskim turistom s fotoaparati in z maskami preko ust. Bolj stereotipno pač ne gre.

Naslednja pomembna točka dneva je bila Basilica Cistern. Ogromen podzemni prostor, s kar 9800 kvadratnimi metri površine. Seveda je več kot polovica zaprta, znova obnavljanje. Cena je kar ustrezna za to, kar vidiš. Nekoč je to služilo kot podzemni rezervoar, nato so ga pozabili. Čez nekaj časa so prostor uporabljali kot smetišče, pokopališče in še marsikaj. Potem pa je šele v osemdesetih letih prejšnjega stoletja dejansko zaživel turizem. V dveh letih so očistili in prostor pripravili

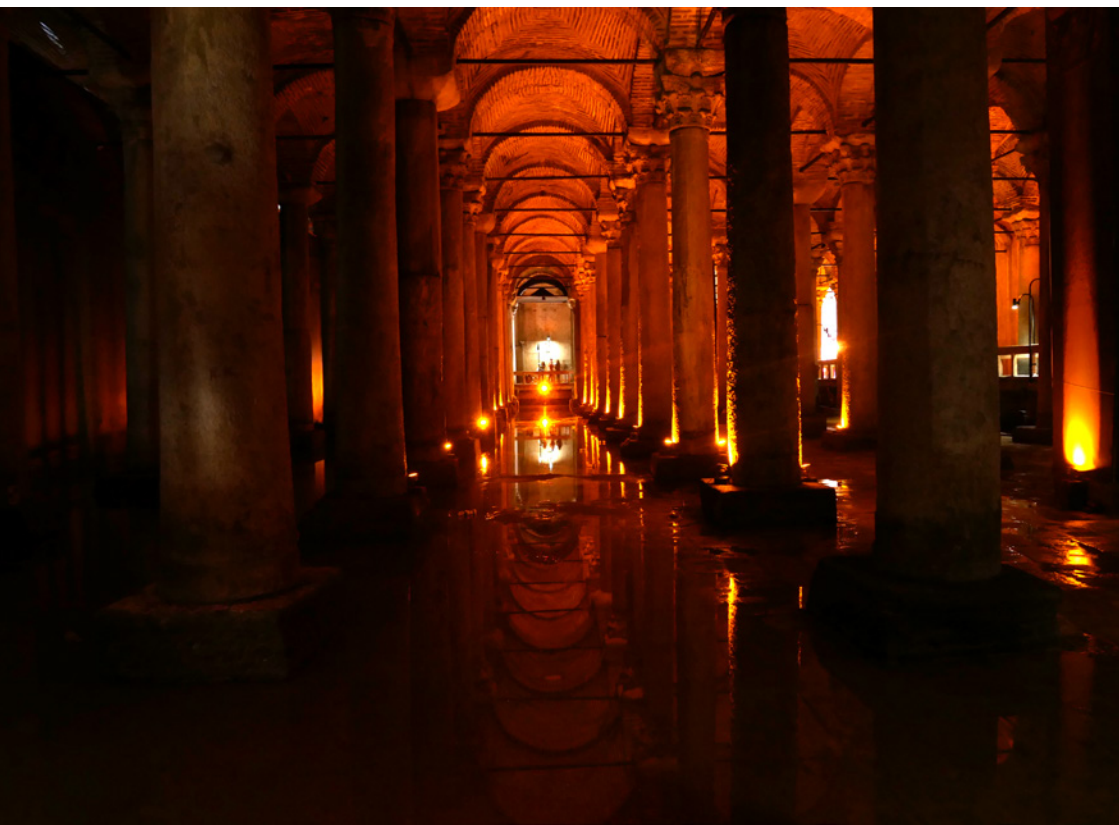
za ogled. Sicer infrastruktura izgleda začasna, ampak verjamem, da je to dolgoročno. Oranžne luči, ki osvetljujejo stebre pa so resnično nekaj posebnega. V celoti gledano zelo zanimiva izkušnja, vsekakor eden highlightov potovanja. Priporočava.

Zadnja postaja na današnjem urniku je bil bazar začimb t.i. Spice Bazaar. Obiskala ga bova še kasneje, da domačim prineseva nekaj hudega. Bazar je pravzaprav malo večja tržnica (pokrita in odprta), kjer te z različnimi prijemi poskušajo zvabit k njihovi prodajalnici. Ko vidijo, da si turist niso nenavadne niti različne fraze, na primer »Lahko ti pomagam porabit tvoj denar«. Če bi se potrudil po slovensko, bi mi lahko pomagal. Turkom pa konec koncev izgledava kot Rusa. Harašo!

Izpostavil bom še odličen obrok, ki sva ga ujela po sreči. V samem starem delu mesta sva našla neko okrepčevalnico, ki ponuja vse in še več. Dober znak je bil predvsem ta, da se je trlo domačinov in je bila prosta le še ena miza. Bingo! Sicer pa, če si v pravi ulici, velike rdeče table z napisom »Kurtaran kebab« ni težko zgrešit. Na koncu je padla še prošnja o dobri besedi na Tripadvisorju. Z veseljem.

Vrhunci dneva: Basilica Cistern, razgled iz Topkapi palače, »Kurtaran kebab«

Salı

Preden se popolnoma posvetim drugemu delu raziskovanja Sultanahmeta, naj omenim Istanbulkart. To je pravzaprav kartica, na katero nalagaš denar in se z njo prevažaš z javnim prometom. Vožnja z njo se precej splača, saj je razlika 1,40 lire. Je pa odvisno, s katerim prevoznim sredstvom se pelješ. Tramvaj in metro je najcenejši, metrobus in funicular malo dražji. Ampak celotno gledano, to je odlična stvar. Razvejanost in učinkovitost omrežja pa te prisili v precejšnjo porabo, kljub popustom.

Torej, drugi dan na istem območju sva odprla z obiskom Aye Sofye. Verjetno je Slovincu bolj poznano ime Hagia Sophia, ista stvar, slednja je pač iz grščine. Že dan prej sva pred vstopom v Topkapi palačo opazila, da so cene vstopnic višje, kot piše v Lonely Planetu (najinem rednem sopotniku). Enako se je zgodilo tudi danes, vsakič je razlika natančno 10 lir navzgor. Ni dileme, da bova plačala vseeno, to je vredno videt. Spet varnostna procedura, dovoljena niso niti stojala za fotoaparate. Ob vstopu se takoj začuti izjemno turistična atmosfera; s tem mislim predvsem na glasno pogovarjanje in šklocanje fotoaparátov, pa

tisti poseben občutek, kot na Eifflovem stolpu ali v Schönbrunnu. Ne manjkajo niti selfie stick-i, ki delajo nepotrebno gnečo. Kaj zagledava takoj? Pokrit oder. Še ena velika znamenitost, ki je ne bom uspel videti v celoti, kljub (pre)dragi karti, že tretja. Tokrat je to najbolj prišlo do izraza, saj sem v mislih imel nekaj idej za slike. Nič od tega, na vsaki mi noter sili ta oder z belim platnom. Aya Sofya je bila večkrat cerkev, večkrat mošeja in zdaj je muzej. Sicer ne vem točno, česa, ampak je pa muzej. Nisem se poglobil, za takšne kot sem jaz ravno ni nekaj za videt. Mogoče so lestenci in sama svetloba še najbolj vredni obiska. Vsekakor previsoka vstopnina, sploh zaradi del. Nekaj slik mi je pa vseeno uspelo v zgornjem nadstropju.

Ko končno prideva iz ogromne stavbe, si za ovinkom želiva pogledati še grobnice nekdanjih cesarjev. Tokrat je ogled brezplačen in, glede na videno, bi naredil mednarodni incident, v kolikor bi za tako stvar odprl denarnico. Definitivno ni vredno teh 100 korakov več. Grobnice

pa so del celotnega kompleksa Aye Sofye, ta pa stoji tik pred vhodom v Topkapi palačo.

Najina naslednja postaja je bila Modra mošeja. To gromozansko mošejo je nemogoče zgrešit, stoji namreč nasproti Aye Sofye. Med njima se razprostira velik plato/trg na katerem kraljuje fontana, trg pa nudi veliko priložnosti za opeharjenje turistov. Tudi midva nasedeva, vendar zavestno in namerno. Kaji se zlušta kostanjev, zato jih preplačava in probava. Ne jest kostanjev v Istanbulu! Brez okusa, hladni, čeprav na ognju, surovi. Ena slabših izkušenj, ampak to sva naredila za vse bodoče obiskovalce mesta in jih (vas) opozorila. Na trgu seveda mrgoli tudi žensk z burkami, ki neprestano zijajo predvsem v Kajo. Zelo neokusno. Ko jih pozijaš nazaj, pa je to šok, zgražanje in bogokletstvo. Na klopci zraven njih pa si muslimanski par zelo nazorno izkazuje medsebojno ljubezen. Ne hodit k nam, gospe! Za obisk mošeje je seveda potrebno biti tudi primerno oblečen, s tem nisva imela težav, ki pa so nastale

drugje. Namreč, prišla sva ravno v času molitve, ko je mošeja zaprta za obiskovalce. To se zgodi 5-krat na dan. Ker bi bilo potrebno čakanje, sva v najinem stilu odšla naprej. Mogočna stavba je bila tako le še senca ob najinem sprehodu proti Velikemu bazarju.

Grand Bazaar je ogromna površina hiš in vseh ostalih oblik gradnje, ki so povezani v neko kaotično celoto. Dejansko Veliki bazar spada pod svojo četrt, ampak razlika je v nekaj deset metrih. Pravzaprav ni točno jasno, kje se začne in kje konča, občutek je tak, da vsake toliko časa zraven potegne še kako ulico. Nič čudnega. Lonely Planet celo pravi, da je sestavljen iz več kot 3000 trgovin. Tja sva šla le z namenom ogleda in sprehoda, niti najmanj nakupovat. Tega sva se držala in po kratkem času sva našla pot

ven. Znotraj so predvsem keramične, steklene, zlate in srebrne stvari, pa tudi ostala šara, ki je normalen človek ne potrebuje. Šele ob izhodu na odprto ulico sva zavohala in zagledala ostalo robo, ki jo trgovci ponujajo. Gneča na vsakem kotičku, v vsaki trgovini in pri vsaki stojnici. Kaos, ki pa nekako deluje. Strme ulice pa so še najmanjši problem, ki ga mora premagati vsak mimoidoči. Izkušnja, ki je definitivno ne gre zamuditi.

Na poti nazaj sva se ustavila še na mostu Galata, ki povezuje Sultanahmet s Karaköyem. Ta dva predela loči tako imenovani Zlati rog oz. Golden Horn. Priljubljena točka za kratka križarjenja, panoramske vožnje z ladjicami. Pod mostom se nahaja nemalo restavracij, eno izmed njih sva si izbrala za kratek predah. Prvo pivo na potovanju je vedno posebno. Kljub visoki ceni pa je to nekaj posebnega, saj si tik nad vodo, na levo in desno stran se ti odpira Istanbul, nad tabo pa bedijo ribiške palice, ki v rokah ribičev neumorno čakajo na ulov. Verjetno ta pristane na krožnikih restavracij ob nama. Dan zaključiva kot se spodobi, z gledanjem youtube posnetkov.

Vrhunca dneva: Grand Bazaar, pod Galata mostom

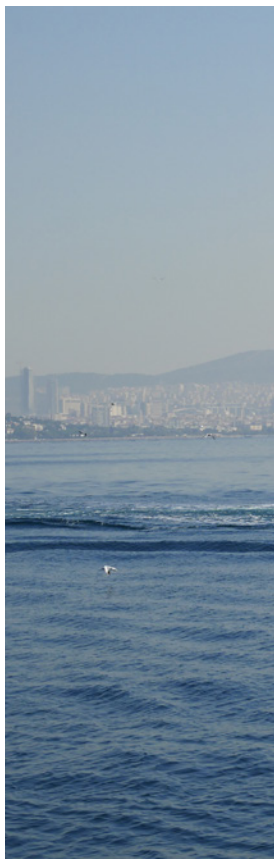
Çarşamba

Tokrat sva bila najhitreje budna na celotnem potovanju. Ujeti sva morala trajekt do Prinčevih otokov (ker se lepše prebere, kot slovenska verzija, bom uporabljal izraz Adalar – turško ime za otok). Ti ležijo okrog 20 kilometrov od Istanbula v Marmarskem morju. Bili bi naj brez avtomobilov, videla sva jih samo 8. Na otokih kraljujejo mačke, ki jih je mali milijon. Otoki služijo predvsem kot pobeg Istanbulčanom iz mestnega vrveža in so vedno bolj turistično obarvani. Glavno prevozno sredstvo in kralj ceste je kočija, ki jih je skoraj toliko kot mačk. Pravzaprav ne spadajo pod mesto Istanbul, imajo celo svojo klicno kodo. Glede na precejšnjo oddaljenost in vožnjo s trajektom skoraj uro in pol, so posestva, ki jih otoki premorejo resnično fascinantna. Vile z bazeni, terase, vse kar ti srce poželi. Res pa je, da je v začetku oktobra otočje že bolj kot ne prazno.

Trajekti do Adalarja izplujejo iz privezov v Kabataşu, to je del mesta ob Dolmabahçe palači, čisto ob nogometnem stadionu Beşiktaşa. Tukaj se tudi začne oz. konča tramvaj linija T1, najina glavna povezava s starim mestom. Leži pa ta del približno 20 minut hoje od Taksima, povezuje ju tudi funicular. Oseba v eno smer plača 7,5 lir, kar ne znese niti 2€, zato je to ena boljših kupčij, ki sva jih doživela. Če izberete pravega prevoznika, lahko uporabite tudi Istanbulkart. Midva sva ujela nekoga drugega. Že sama pot med privezom in Adalarjem je nekaj posebnega, saj omogoča panoramski ogled praktično vseh mestnih znamenitosti. Dolmabahçe palača, most čez Bospor, Galata stolp, Topkapi palača, Aya Sofya, Modra mošeja, ... Resnično je moč videti vse, ampak od daleč pač ni isto, kot če si tam. Mogoče sva še najbolj pričakovala Kiz Kulesi, kar v prevodu pomeni Dekliški stolp (?). Maiden's tower mi

je najbolj domač izraz. To je neke vrste svetilnik, ki je kakih 150 metrov od azijske obale. Sam sem si ga najbolj zapomnil iz filma *The World Is Not Enough*, franšize Jamesa Bonda. Pluli smo sicer kar precej vstran, ko bova obiskala azijski del, bo celo na do-segu roke. Opazila sva sicer, da se Istanbul vleče kar precej dogo tudi ob Marmarskem morju, tudi pogled iz Adalarja seže prav na mesto. Na trajektu sva med drugim doživela tudi Top Shop v živo, saj je starejši gospod s svojo vnemo in pripovedovanjem uspel prepričati večino potnikov. Izgleda, da ne poznajo televizijskih nategov, poleg tega je bila predstavljena stvar popolnoma nepotrebna za vsakodnevno življenje. Snemanje in slikanje gospoda je bila za Turke vrhunec dneva, v to sem prepričan. Kot sem že omenil, je otočje v tem času zelo izpraznjeno, midva sva prišla na otok Büyükada, največji in drugi najbolj zanimiv otok po izboru Lonely Planeta, kar se vidi že na daleč. Zaraščena posestva v sebi skrivajo poletne zgodbe, trenutno pa predvsem mačke vseh velikosti in starosti. Ob sprehodu po »aleji« vil, na katero sva se povzpela mimo Atatürkovega spomenika (osebnost, ki se je v Istanbulu ne izogneš), sva že delala načrte o nakupu zemljišča za najino vilo, zdaj morava samo še poiskati ceno in denar. Resnično sva bila zelo pozitivno presenečena nad otokom, pred prihodom nisva imela pričakovanj. K temu je pripomoglo dejstvo, da je na otoku res milijon mačk, tako da sva se počutila kot doma.

Po koncu sprehoda sva ujela kočijo, ki najbolj udobna sicer ni, te pa pripelje do cilja. Najin je bil »glavni trg« otoka, kjer sva spet preplačala kosilo, tokrat ni bilo niti dobro. Končno sva tudi zbrala pogum in poskusila njihov sladoled oz. približek temu. Kornet je, v banjicah je, vendar ne dobiš kepic, ampak dobesedno kose te sladke stvari, ki ga prodajajo kot sladoled. To pač ni, šiptarski still rules.

S trajektom lahko iz Istanbula obiščeš dva največja otoka, Heybeliado in Büyükado. Za ostale so na voljo domačini s svojimi čolnički ali posebna plovila za večje skupine.

Nazaj grede nisva več polagala pogledov na mesto, čakala sva prihod in trgovino. Kljub odličnemu dnevu na otoku, nama je zdaj bil glavni cilj priti do Coca cole in se zleknit v vodoravni položaj. Videla sva ta dan dovolj, da o lenarjenju nisva imela slabe vesti.

Vrhunci dneva: Kiz Kulesi, pogled na mesto iz trajekta, mačke na Büyükadi

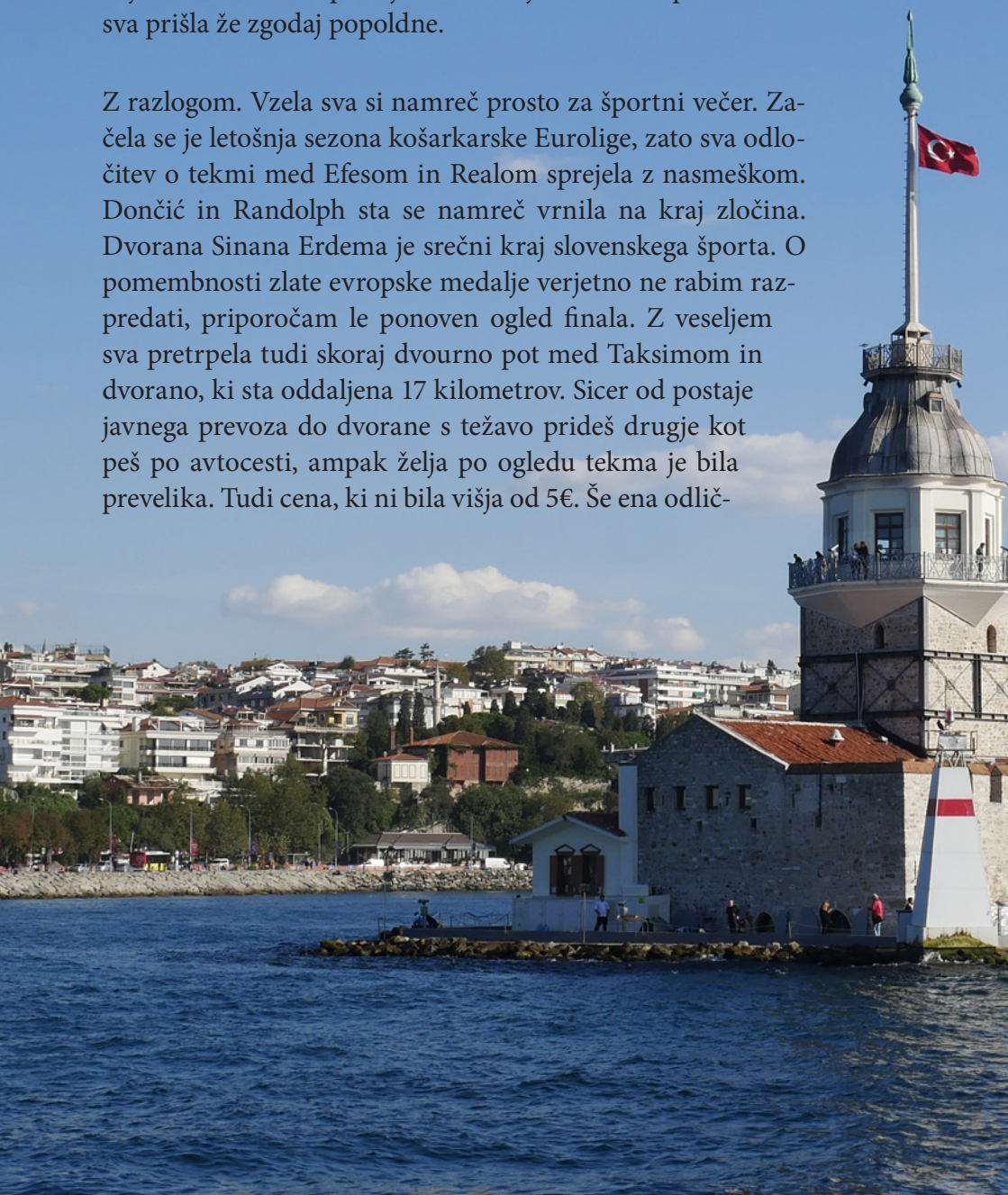

Perşembe

Ker sva imela stanovanje na najglasnejši ulici Istanbula, nama zgodnje vstajanje ni bilo pri srcu. Dneve sva ponavadi začenjala po 11 uri. Nočno življenje ne pojenja niti en dan v tednu, zato je to postala rutina. Drugo rutino, obisk evropskega dela mesta, sva tokrat prekinila in, znova s trajektom, se odpravila proti azijskemu delu. Že prejšnji dan sva tam teoretično bila, saj Adalar leži v Aziji, vendar sva zaradi boljšega občutka obisk celinskega dela raje vtisnila spomin. Mimogrede, tudi pristala sva v Aziji, ampak kot sem povedal že na začetku, tisto ne šteje. Zdaj sva se pa končno lahko prepustila drugemu bregu Bosporja. Üsküdar in Kadiköy sta predela, ki ju obišče največ turistov. Prvi bi naj bil znan po mošejah, tega ne moreva potrditi, slednji je pa najbolj kul. Vsaj tako se govori. Pot iz evropskega v azijski del sva tokrat začela v srcu Beşiktaşa, od koder je direktni trajekt do Kadiköya. Spet nepričakovano nizka cena, tokrat nama je uspelo plačati celo z Istanbulkart. Na poti se nama je še поблиžje predstavil Kiz Kulesi, ob azijskem delu obale pa je opaziti edino razliko z evropskim do zdaj, predvsem novejša stavba, v nasprotju z zgodovinskimi iz druge celine. Takoj po prihodu v Azijo sva opazila, da gneča in kaos ne pojenjata, še vedno je izjemno hiter slog življenja. S sprehodom po ulicah se nama je približalo nakupovanje, pravzaprav je celoten center tega predela en velik boljši sejem. Vmes se najdejo tudi restavracije in zahodne verige z ne počasno hrano. Nisva bila prepričana zakaj, ampak vedno bolj se nama je zdelo, da se občuti razlika med Evropo in Azijo. Nobenega pravega razloga, le občutek. Nekako bi bilo živeti tukaj celo bolje. Kot mesto za sebe. Pravi raj za hipsterje, glasbene navdušence in gurmane,

ki se vleče tudi celo pot nazaj do pristanišča. Nekih poznanih in velikih znamenitosti ta del ne premore, vsaj midva jih nisva videla, zato je tudi delež turistov manjši. Boljše! Tudi zato se je najin izletek končal precej hitro, nazaj v stare evropske tirnice sva prišla že zgodaj popoldne.

Z razlogom. Vzela sva si namreč prosto za športni večer. Začela se je letošnja sezona košarkarske Eurolige, zato sva odločitev o tekmi med Efesom in Realom sprejela z nasmeškom. Dončić in Randolph sta se namreč vrnila na kraj zločina. Dvorana Sinana Erdema je srečni kraj slovenskega športa. O pomembnosti zlate evropske medalje verjetno ne rabim razpredati, priporočam le ponoven ogled finala. Z veseljem sva pretrpela tudi skoraj dvourno pot med Taksimom in dvorano, ki sta oddaljena 17 kilometrov. Sicer od postaje javnega prevoza do dvorane s težavo prideš drugje kot peš po avtocesti, ampak želja po ogledu tekma je bila prevelika. Tudi cena, ki ni bila višja od 5€. Še ena odlič-

na kupčija. Še leta 2008 smo dali več za karte, ko je Olimpija premagala Olympiakos v Tivoliju. Pred vhodom sva sicer dobila roza navijaške rekvizite za spodbujanje Efesa, ampak žal je tokrat najino navijanje pripadlo Realu. Oprosti, Edo, na tebe sem, dokler te nisem videl na segrevanju, pozabil, da si prestopil v Efes. S tribun se skoraj celotno tekmo ni slišalo skoraj nič, bolj kot ne gledališko vzdušje. Glasne žvižge je požel le Dončić, ki je s svoj repertoar uspešno razkazoval tudi na tej tekmi. Osebni strelski rekord, najboljši posameznik tekme. Ob gledanju poezije, ki jo s svojo igro dosega, si ne moreš mislit nič drugega, kot da bo ta igralec ob koncu kariere čisto blizu Jordana. Vsak laik bi opazil razliko in lahkotnost v igri, ko jo diktira Dončić. Nekdanji NBA-jevci pa zraven njega izgledajo kot igralci druge madžarske lige. Potrdilo se pa je tudi najino razmišljanje o ustreznosti dvorane za naše #junake (osebno mi hešteg ni všeč, ampak naj ima KZS veselje). Ker Efes torej nima posebej gorečih navijačev, kot sem bil navajen iz Beograda, sva, kljub navijanju za Real, odnesla celo kožo. Še pripomba o dvorani: ena najgrših notranjosti do zdaj. Dvorana Stožice je za SInan Erdem kot Ferrari proti Fiat Multipli.

Pot nazaj je bila hitrejša, saj sva izkoristila tudi Metrobus, ki povezuje zahodni del Istanbula z azijskim. Hitra, učinkovita in nekoliko dražja rešitev za gnečo na cesti, saj je pas neodvisen od ostalih. Pravzaprav je edino prevozno sredstvo oz. način, ki ga nisva poskusila ostal taksi. Bad luck, sigurno niso tako poceni kot v Novem Sadu.

Vrhunca dneva: Kadiköy, Anadolu Efes – Real Madrid

Cuma

Zaenkrat še nisem omenil, ampak v celem tednu nisva videla niti ene osebe, ki bi sedela »po turško«. Ne vem, če jim je ravno v čast, da temu tako pravimo. Kar je bilo v otomanskih časih, pa naj tam ostane.

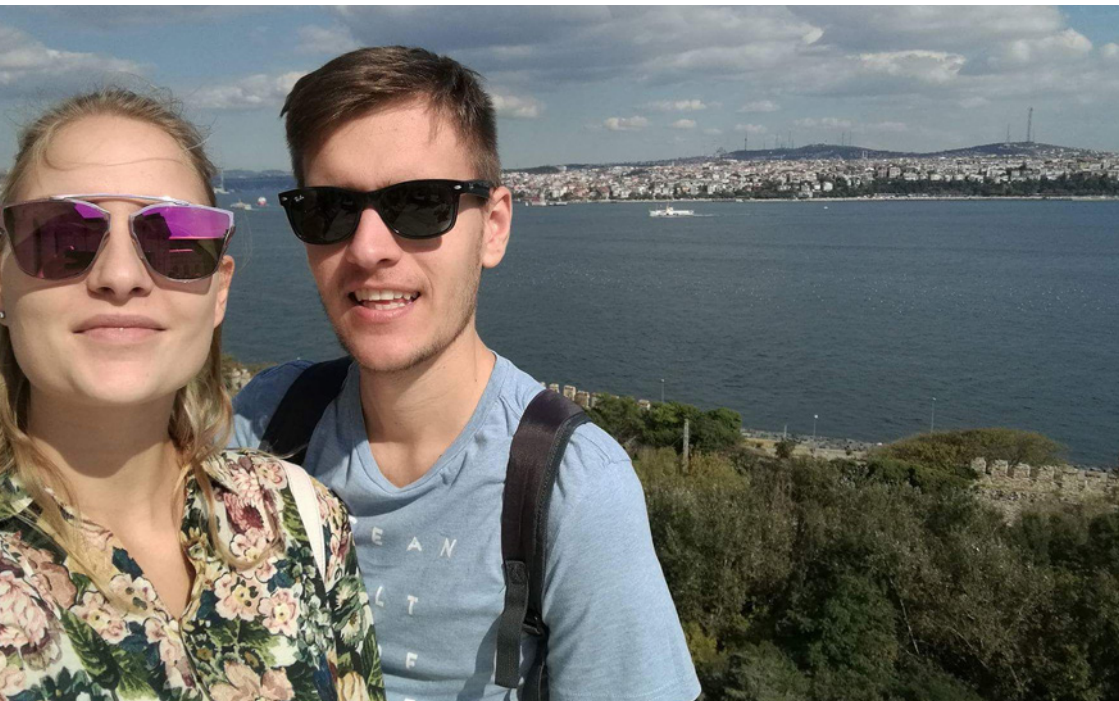
Ta dan je začetek zelo nezanimivih in ogledov praznih zadnjih dni. Bolj kot ne, sva se posvečala youtubu, nakupovanju in hrani. Zato lahko na tej točki izpostavim tudi, da se nama zdi, da je 4 oz. 5 dni za Istanbul čisto dovolj. Naju je pač premamila cena v tem terminu, zato sva morala ostati malo več.

Najin airbnb gostitelj nama je že dopoldne prinesel onesie-je (Kaja pravi: smešne obleke v celem s kapuco), ki jih šiva njegova žena. Kaja izbere svojega, jaz ga izberem za svojo sestro Katarino. Bom prišparal nekaj € za Božič. Odlično. Dve veliki kepi sta nama sedaj delali gnečo, zato sva se odločila dokupit check-in prtljago in kupit nov kovček (tudi tega bom dal Katarini, da babica da končno mir). Manj kot 9 evrov sva odštela za dokup prtljage, to nama je podzavestno dalo tudi možnost nakupovanja. Ne maram hodit po trgovinah, ampak znižanje čevljev sem dobro izkoristil, prav tako malo cenejše kavbojke. Za mene dober dan, mogoče mi je malo žal denarja, stare hlače še niso bile tako zelo umazane. Kaja sploh ne vem kaj je kupila, videl sem preveč vrečk. V stroške potovanja teh nakupov nisva štela, saj niso neposredno povezani z njim in bi tudi brez njih preživela. To je nek bonus, ki sva si ga pridobila s predolgim bivanjem v Istanbulu.

Da dan ni šel čisto v nič, sva se odločila za nakup začimb za domov. Znova sva obiskala Spice Bazaar, ki nama je tokrat ponudil nekaj več, saj sva z namenom tam začimbe tudi kupila (kje pa drugje?!). V ospredje so stopile pekoče stvari, ki bodo služile kot darilo domačim. Sam sem izbral najbolj pekočo stvar, ki jo premorejo. Ob vprašanju »what is the most spice thing you have?«, je gospod zavil za steno in mi iz predala ponudil čili. Pozabil sem ime, ampak ob čisto majhnem dotiku z usti so me le-ta pekla še 20 minut. Pa redno jem pekoče. Vso srečo, softiči!

Zvečer sem končno zbral pogum za pokušnjo ulične specialitete, po kateri je Istanbul znan. Školjke, polnjene s kuhanim rižem, ki jih popkapljajo z limoninim sokom. Okus je boljši kot izgled, lahko potrdim. Kaja ne more, ker ni poskusila. Za konec sem dan zalil še z Efesom, najbolj znanim pivom in sponzorjem košarkarskega kluba. Mimogrede, že Union in Laško sta boljša, kaj šele ostala piva.

Vrhunci dneva: Shopping, začimbe, polnjene školjke

Cumartesi

Predzadnji dan se pravzaprav ni zgodilo nič omembe vrednega, razen da šla sva samo še po baklave za domače in večerni party. Kratek sprehod in kosilo nedaleč od doma sta nama predstavljala največ dela čez dan. Kajo sem zvečer sicer želel prepričati, da se mi pridruži v klubu, 500 metrov od stanovanja, ampak mi ni uspelo. Klub se imenuje Garaj in leži med Taksimom in Galata stolpom. Takšno ime je dobil zaradi lokacije. Prav imate, nekoč je bila tukaj parkirna hiša. Roman Flügel in domač Alican sta pripravila odličen techno/electro večer, ekipa Isolate pa je, za moje pojme, pripravila odlično žurko. Končno sem tudi sam občutil moč nočnega življenja Istanbula, ne da sem samo slabo spal do jutra zaradi sosednjih zabav.

Sicer sem naredil nekaj še kilometrov v iskanju vinilk, ki jih po večini nisem vzel zaradi previsokih cen tudi second hand plošč. Domov sem prinesel le tri, predvsem zaradi tega, da prostor v dokupljenem kovčku ne bi šel v nič.

Vrhunec dneva: Isolate w/ Roman Flügel and Alican

Pazar

Zadnji dan! Namenjen le poti nazaj domov. Najin let iz Istanbula je predviden ob 16:30, pristanek na Dunaju malo pred 18 (upoštevajoč časovno razliko). Starbucks pride na vrsto za zajtrk, pod stanovanjem, na poti proti avtobusu za letališče. Znova poceni Hava bus, tokrat brez prometne konice. Zaradi tega sva na letališču že skoraj 3 ure pred letom. Spet hrana, tokrat zadnji obrok v Turčiji. V celotnem času bivanja v Istanbulu se nama ni zgodila nobena nezgoda ali kakšen konflikt. To je pomembno predvsem za bralce iz najinih domačih naslovov, saj je največja skrb bližina vojne. Mimogrede, do Sirije in Iraka je od Istanbula več kot 90% turškega ozemlja, torej tampon cone. To je razdalja med Istanbulom in Beogradom, tako da, nič skrbet. Predsodki današnje družbe so odšli že predaleč, najraje bi nad takimi, ki širijo nepotrebno paranojo, nasilje izvajal sam. Istanbul je bolj varno mesto kot večina nemških, francoskih in angleških. Tak'!

Na letališču sva čakala že kar precej časa, ko dobim sms od prevoznika, da je najin let prestavljen za 1 uro in 10 minut. Kaj zdaj? Go-Opti naju čaka ob prejšnjem predvidenem času pristanka, zdaj se je pomaknil za uro in deset. Da sva sigurna, grem pogledat še na tablo za odhode. Seveda je tam podatek drugačen, le 10 minut zamude. Dokler

uspem vprašat 3 različne delavce na letališču, mi Pegasusov uslužbenec že priskrbi podatek, da je zamude več kot 1 ura, tako da lahko Kaja končno uredi GoOpti. Še več čakanja se sprevrže v živčno vojno pri vislicah. Ko končno napoči ura odhoda, se stvari znova odvijajo normalno, v glavi imava opomnik, da ne pozabiva novega kovčka ob prihodu na Dunaj.

Po pristanku urediva toaletne zadeve, prevzameva prtljago in pohitiva do prevoza. Gospod na liniji Zagreb-Dunaj je precej zgovoren, mislim, da mu je ime Goran. Govori sicer hrvaško, ampak mu slovenščina ni problem. Na poti nazaj bi skoraj zaspal, če ga ne bi pri živih držal moj pogovor z njim. Takrat izvem, da je GoOpti začel v Mariboru z dvema kombijema, sedaj imajo več kot 400 vozil, da so Severni Korejci eni najpogostejših turistov adventnega Zagreba in, da je 99,9% mnenj o GoOptiju pozitivnih. Bi se kar strinjal, zaenkrat še nimava slabe izkušnje.

To je pravzaprav to, vrhunec dneva je morda to, da sva končno (!) prispela domov. Še enkrat ponovim, za Istanbul je nedvomno čisto dovolj 4 do 5 dni. V nasprotnem primeru si delate nepotrebne stroške.

Zaključek

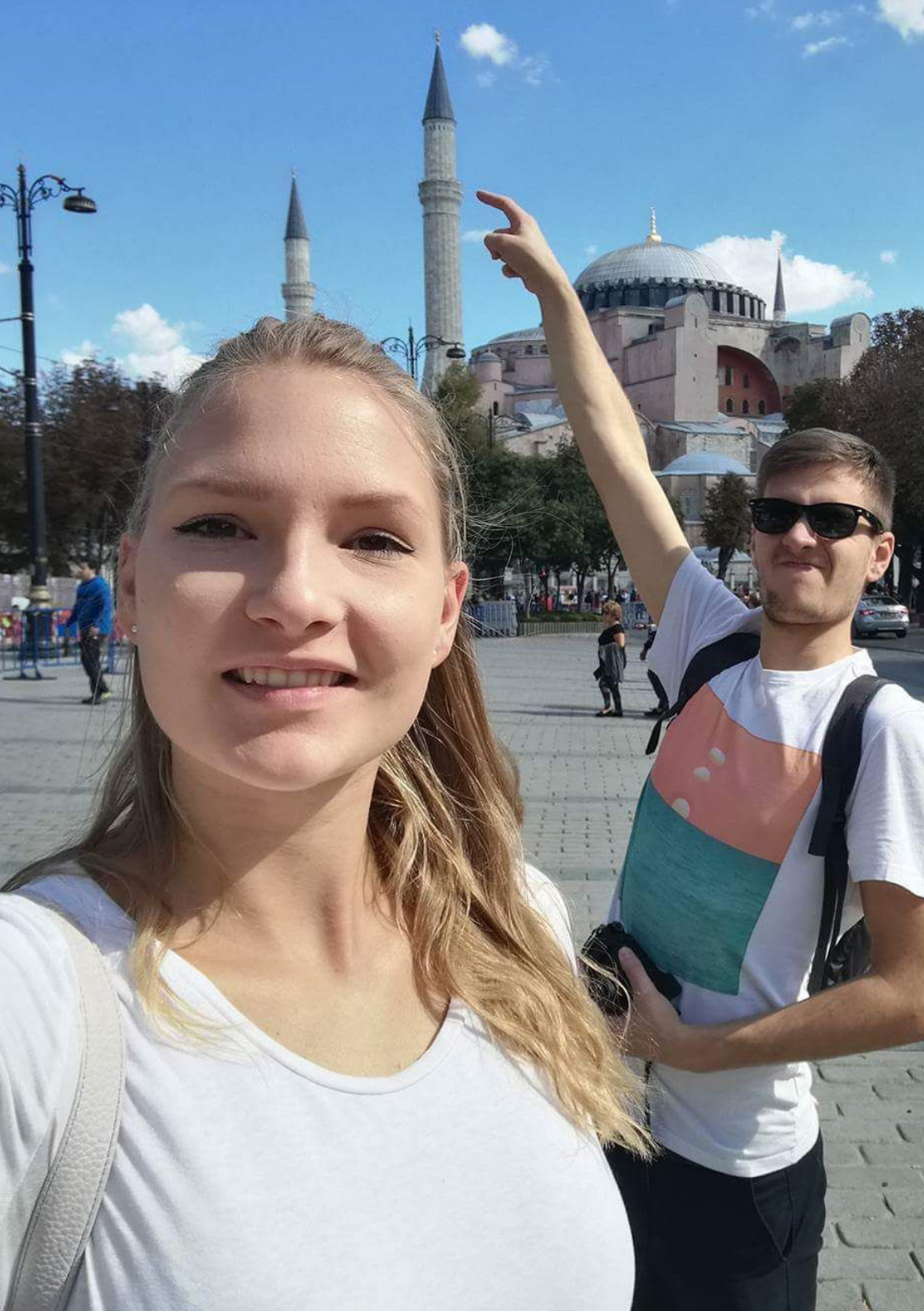
Kot vsa potovanja, se je tudi to moralo končati.

Strinjava se, da je to turistu in prebivalcu prijazno mesto, ponuja mnogo več kot kebab, kavo in mošeje. Če se v človeku najde nekaj urbanega pustolovca, se Istanbul zdi kot neumoren labirint, ki ponuja praktično vse in še več, kot ostala megalomanska mesta.

Občutek biti v za 10 Slovenij velikem mestu se nama še danes ni usedel v mislih. To, da se razprostira na dveh kontinentih na koncu ni tako presenetljivo, saj se drugam, kot na bregove Bosporja, ni moglo širiti. Spomini, nastali pri odkrivanju mesta bodo ostali za vedno, tako kot je daljna zgodovina mesta živi še danes.

Verjetno je bilo opaziti, da ta zgodba ni napisana s takšno vnemo, kot kavkaška. Big deal, manj za videt, manj zanimivo branje. Skoraj trikrat krajše potovanje pa pomeni vsaj toliko manj besed.

Definitivno se še vrneva, če ne drugače, kot vmesna postaja na katerem izmed naslednjih potovanj.

Stroški

Poraba pred potovanjem	396,62 €
Spanje	209,45 €
Letalo	187,17 €

Na potovanju	411,80 €
Na dan	45,75 €

SKUPAJ	808,42 €
na osebo	404,21 €

shopping skrivnost

 @paskamatic

 @maticpaska

 maticpaska.com